

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 676/2014-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval námietku predpojatosti proti sudcovi Ústavného súdu Slovenskej republiky Milanovi Ľalíkovi vznesenú Slovenským pozemkovým fondom, Búdková cesta 36, Bratislava, zastúpeným advokátom JUDr. Michalom Mandzákom, Advokátska kancelária Mandzák a spol. s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v konaní vedenom pod sp. zn. Rvp 16768/2013 o sťažnosti obchodnej spoločnosti Ermanno Trade & Invest Limited pre porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Nc 7/2013 z 29. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Námietku predpojatosti Slovenského pozemkového fondu **o d m i e t a** ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 13. augusta 2013 doručená námietka predpojatosti proti sudcovi ústavného súdu Milanovi Ľalíkovi vznesená Slovenským pozemkovým fondom (ďalej len „námietateľ“) v konaní vedenom

pod sp. zn. Rvp 16768/2013 o sťažnosti obchodnej spoločnosti Ermanno Trade & Invest Limited (ďalej len „sťažovateľ“) pre porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Nc 7/2013 z 29. apríla 2013.

2. V predmetnej veci bol pôvodne sudcom spravodajcom sudca ústavného súdu Juraj Horváth. V zmysle ustanovení dodatku č. 1 k rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. 3. 2014 – 28. 2. 2015 (ďalej aj „dodatok k rozvrhu práce“) boli veci predtým pridelené bývalým sudcom ústavného súdu Jánovi Auxtovi, Jurajovi Horváthovi a Jánovi Lubymu (ktorým skončilo funkčné obdobie) ako sudcom spravodajcom, a ktoré neboli do 4. júla 2014 skončené prijatím konečného rozhodnutia pléna ústavného súdu alebo príslušného senátu ústavného súdu, prípadne odložením podania podľa § 23a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), s účinnosťou od 14. júla 2014 pridelené ostatným sudcom ústavného súdu. Predmetná vec bola pridelená v zmysle dodatku č. 2, ktorým sa mení a dopĺňa rozvrh práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. 3. 2014 – 28. 2. 2015, sudcovi ústavného súdu Lajosovi Mészárosovi dňa 23. septembra 2014, ktorý je v súlade s rozvrhom práce predsedom II. senátu, a z tohto dôvodu túto vec prerokoval a vo veci samej rozhodol II. senát ústavného súdu.

3. *Namietateľ doručil ústavnému súdu 2. augusta 2013 oznámenie o vstupe namietateľa ako vedľajšieho účastníka do konania pred ústavným súdom vedeného pod sp. zn. Rvp 16768/2013. Svoje oznámenie odôvodnil tým, že v konaní pred najvyšším súdom sp. zn. 1 Nc 7/2013 (resp. v konaní pred Krajským súdom v Prešove) je v procesnej pozícii žalovaného a rozhodnutím ústavného súdu bude priamo dotknutý.*

3. Namietateľ svoju námietku predpojatosti sudcu ústavného súdu Milana Ľalíka odôvodnil takto: „V právnej veci sťažovateľa: *ERMANNNO TRADE & INVEST LIMITED, Diagorou 4, KERMIA BUILDING, P.C. 1097, Nikózia, Cyprus* (ďalej aj ako „sťažovateľ“) proti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako označenému porušovateľovi základných

práv a ľudských slobôd v súvislosti s Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. I Nc/7/2013 20 dňa 30.04.2013 (ďalej aj ako „napadnuté uznesenie“), Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková cesta 36, Bratislava, IČO: 17 335 345 (ďalej aj ako „SPF“ alebo ako „Slovenský pozemkový fond“), ako vedľajší účastník na strane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 28 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov oznamuje Ústavnému súdu Slovenskej republiky, že odmieta sudcu JUDr. Milana Lalička (ďalej aj ako „namietaný sudca“) pre predpojatosť a žiada, aby II. senát Ústavného súdu Slovenskej republiky (určený v súlade s Rozvrhom práce Ústavného súdu SR) rozhodol o vylúčení namietaného sudcu pre predpojatosť v uvedenej právnej veci sťažovateľa ERMANNO TRADE & INVEST LIMITED, sp. zn. Rvp 16768/2013.

Namietaný sudca už raz rozhodoval v rámci senátu I. ÚS o ústavnej sťažnosti sťažovateľa, pričom rozhodol o porušení namietaných práv a slobôd (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, spis. zn. I. ÚS 112/2012-30 zo dňa 06.06.2012). V danej veci namietaný sudca vystupuje ako sudca spravodajca, pričom vzhľadom na predchádzajúci nález možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho zaujatosti, a to aj z tohto dôvodu, že v konaní vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky vec nepredložil Plénu Ústavnému súdu Slovenskej republiky na zaujatie stanoviska podľa § 6 Zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov, a to z dôvodu rozdielnej judikatúry na úrovni Ústavného súdu SR (napr. II. ÚS 135/2012 a II. ÚS 134/2012), pričom rozhodnutia II. ústavného senátu časovo predchádzali rozhodnutiu I. ÚS 112/2012-30. Takýmto postupom došlo k tomu, že na úkor Slovenského pozemkového fondu a v prospech sťažovateľa ERMANNO TRADE and INVEST LIMITED prijal I. senát Ústavného súdu ojedinelé rozhodnutie, ktorého ojedinelosť konštatoval aj IV. senát Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí IV. ÚS 112/2013-9 zo dňa 28.02.2013...

Nie je preto vylúčené, že prijatie takéhoto výnimočného názoru v prospech sťažovateľa je poznamenané práve predpojatosťou namietaného sudcu.

Predmetom konania pred Ústavným súdom SR je práve posúdenie toho, či napadnutým uznesením došlo k porušeniu označených práv a slobôd, pričom napadnutým uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky vylúčil JUDr. Janu Burešovou z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove, spis. zn. 17 Co 99/2010,

100/2010 práve na základe návrhu Slovenského pozemkového fondu. Ťažiskom ústavnej sťažnosti bude preto osoba sudkyne JUDr. Jany Burešovej, pričom manželka namietaného sudcu JUDr. Elena Lalíková podľa informácií doručených SPF je v priateľskom, resp. kolegiálnom vzťahu s JUDr. Janou Burešovou. Možno mať preto odôvodnené pochybnosti o nezáujatosti namietaného sudcu, ktorý má práve posudzovať ústavnú konformitu vylúčenia sudkyne JUDr. Jany Burešovej, keďže namietaný sudca bude rozhodovať o osobe, s ktorou je jeho manželka (podľa informácií doručených SPF) minimálne v kolegiálnom vzťahu. Vzhľadom na informácie doručené SPF (ktorých pravdivosť a objektivitu nevieme preveriť), žiadame, aby sa k ním namietaný sudca vyjadril.

Vo veci je významné aj to, že manželka namietaného sudcu JUDr. Elena Lalíková zastupovala aj Slovenský pozemkový fond, a teda možno mať odôvodnené pochybnosti o tom, že jej manžel (namietaný sudca) bude v konaní postupovať nezáujato. Podstatná v danej veci je aj časová súvislosť, keďže JUDr. Elena Lalíková zastupovala Slovenský pozemkový fond v roku 2007, t. j. v čase, s ktorým súvisí meritum veci, ktorý má rozhodnúť sudkyňa JUDr. Jana Burešová v konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove, spis. zn. 17 Co 99/2010, 17 Co 100/2010.»

II.

4. Dňa 13. novembra 2013 predložil predsedníčke ústavného súdu svoje vyjadrenie k vnesenej námietke predpojatosti sudcu ústavného súdu Milan Lalík, v ktorom uviedol: «... tretia osoba zavádza, ak tvrdí, že rozhodnutiu senátu II. ÚS nepredchádzalo rozhodnutie senátu I. ÚS (i) a že išlo iba o ojedinelé rozhodnutie I. ÚS, lebo tento senát podobne rozhodoval aj v iných veciach rovnako, ako napr. vo veci sp. zn. I. ÚS 207/2012, I. ÚS 440/2012 (ii) a navyše, spôsob rozhodovania senátu, ktorý nie je v súlade s vôľou tohto subjektu, nemôže byť vnímaný ako dôvod predpojatosti sudcu tohto senátu (I. ÚS). Moja manželka vôbec nie je v priateľskom vzťahu s dr. Burešovou, aspoň o tom nemám žiadnu vedomosť. A či moja manželka zastupovala v minulosti Slovenský pozemkový fond – teda spomínanú tretiu osobu ako namietateľa – to tiež neviem, lebo v jej advokátskej kancelárii nerobím kontrolóra či dozorného úradníka. Je len vecou kompetentného senátu ústavného súdu, ako posúdi vyhlásenie tretej osoby, ktorým ma odmieta z rozhodovania o ústavnej sťažnosti v konaní, ktorého nie je účastníkom konania ani vedľajším účastníkom.

Vôbec však nebudem proti tomu, ak dá konajúci senát priechod formulke „hoc volo sic iubeo, sit pro ratione voluntas“.»

III.

5. Dňa 30. septembra 2013 sa na výzvu ústavného súdu k podanej námietke predpojatosti sudcu ústavného súdu Milana Ľalíka zo strany namietateľa vyjadril najvyšší súd prostredníctvom svojho predsedu, ktorý uviedol, že najvyšší súd nemá vedomosť o vstupe namietateľa do konania vedeného pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 16768/2013 ako vedľajšieho účastníka na strane najvyššieho súdu. Najvyšší súd v danej veci ako účastník konania vedeného pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 16768/2013 nevzniesol námietku predpojatosti voči sudcovi ústavného súdu Milanovi Ľalíkovi a s uplatnenou námietkou predpojatosti zo strany namietateľa sa nestotožňuje a nepripája sa k nej.

6. Dňa 1. októbra 2013 sa na výzvu ústavného súdu k podanej námietke predpojatosti sudcu ústavného súdu Milana Ľalíka zo strany namietateľa vyjadril sťažovateľ, ktorý uviedol, že namietateľ nie je účastníkom konania pred ústavným súdom sp. zn. Rvp 16768/2013 a na jeho námietku predpojatosti nie je možné prihliadať. Ďalej uviedol, že v konaní o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb pred ústavným súdom nemôžu vystupovať žiadne osoby v postavení vedľajších účastníkov, pretože zákon o ústavnom súde takéto postavenie v tomto konaní nepripúšťa.

IV.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 28 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť.

Podľa čl. IV bodu 1 rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. 3. 2014 – 28. 2. 2015 v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2, ktorými sa mení a dopĺňa rozvrh práce ústavného súdu, o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhoduje druhý senát, ak ide o sudcov prvého senátu.

V.

8. Ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné zaujať stanovisko k postaveniu namietateľa v konaní vedenom pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 16768/2013. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že aj keď sa rozhodnutie ústavného súdu vo veci sp. zn. Rvp 16768/2013 môže bezprostredne dotýkať namietateľa, nemôže mu ústavný súd priznať postavenie vedľajšieho účastníka v tomto konaní.

9. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na [§ 21 ods. 2](#) zákona o ústavnom súde, podľa ktorého vedľajšími účastníkmi konania sú osoby, ktorým toto postavenie priznáva tento zákon, ak sa tohto postavenia nevzdajú. Majú v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastníci konania, konajú však iba sami za seba.

10. Zákon o ústavnom súde na rozdiel od iných typov konaní (napr. konanie o súlade právnych predpisov podľa [čl. 125 ods. 1](#) ústavy v spojitosti s § 37 ods. 2 zákona o ústavnom súde) nepozná inštitút vedľajšieho účastníka v rámci konania o sťažnosti podľa [čl. 127 ods. 1](#) ústavy, pričom vzhľadom na citovaný text [§ 21 ods. 2](#) zákona o ústavnom súde nemožno na tieto účely [na priznanie postavenia vedľajšieho účastníka fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá môže byť predmetným konaním a rozhodnutím ukrátená na svojich právach, resp. chránených záujmoch (ďalej len „dotknutá osoba“)] primerane použiť ani ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

11. V konaní o sťažnostiach fyzických a právnických osôb podľa [čl. 127](#) ústavy zákon o ústavnom súde v [§ 51](#) upravuje, že účastníkmi konania sú len sťažovateľ a ten, proti

komu sťažnosť smeruje. Z uvedeného preto vyplýva, že v konaní o sťažnosti fyzickej osoby a právnickej osoby nemôžu vystupovať žiadne osoby v postavení vedľajších účastníkov. Ústavný súd už judikoval, že odvolávanie sa na [§ 31a](#) zákona o ústavnom súde neznamená, že do rozhodovacej činnosti ústavného súdu možno „prenášať“ jednotlivé inštitúty Občianskeho súdneho poriadku. Ustanovenie [§ 31a](#) zákona o ústavnom súde pripúšťa iba primerané použitie procesného predpisu občianskeho práva a vo vzťahu k nemu má [§ 21 ods. 2](#) zákona o ústavnom súde povahu lex specialis (porov. mutatis mutandis IV. ÚS 127/05, II. ÚS 105/09, III. ÚS 306/2010).

12. Ústavný súd na tento nedostatok v platnom a účinnom znení zákona o ústavnom súde vo svojej právno-aplikačnej činnosti reaguje spravidla tak, že dotknutej osobe dá možnosť vyjadriť sa k sťažnosti.

13. Keďže podľa § 28 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde len účastník konania môže podať námietku predpojatosti a namietateľ nie je účastníkom konania vedeného pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 16768/2013, ktorého sa jeho námietka predpojatosti týka, a nie je ani vedľajším účastníkom uvedeného konania pred ústavným súdom, ústavný súd jeho námietku predpojatosti proti sudcovi ústavného súdu Milanovi Ľalíkovi odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014